

ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه بالینی چند محوری میلون - ۳

مریم چگینی^۱

علی دلاور^۲

بنفسنه غرایی^۳

چکیده

هدف این پژوهش تعیین ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون - ۳ بود. روش این پژوهش از نوع توصیفی بود. آزمودنی‌های پژوهش ۷۷۴ نفر بودند (۱۱ نفر بیمار و ۶۶۳ نفر غیربیمار) که آزمودنی‌های بیمار به روش نمونه‌گیری هدفمند و آزمودنی‌های غیربیمار به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون - ۳ استفاده شد. تحلیل داده‌ها نشان داد که پایایی این پرسشنامه به روش آزمون - بازآزمون در گروه بیمار (۰/۸۱۱-۰/۷۹۳) و در گروه غیربیمار (۰/۹۷۲-۰/۷۹۵) و پایایی به روش آلفای کرانباخ (۰/۸۴-۰/۸۹) است. توان پیش‌بینی مثبت مقیاس‌های شخصیتی (۰/۴۷-۰/۳۰) و مقیاس‌های بالینی (۰/۷۸-۰/۳۳) بیش از ۵۰٪ بود. در محااسبات تحلیل عاملی به آزمون (۰/۹۱-۰/۹۹) و توان تشخیص کل (۰/۷۷-۰/۹۷) بسته است. در محااسبات تحلیل عاملی به روش مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس ۹ عامل با ارزش ویژه بیشتر از یک بسته است. عدم کنترل هیجانی /مشکلات بازداری، نشخوار فکری، اجتماع‌گرایی، تروما / ضربه روانی و انفعال. مبتنی بر بافت‌ها می‌توان گفت که پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون - ۳ از پایایی و روایی کافی جهت استفاده با جمعیت بیماران مبتلا به اختلال روانی برخوردار است.

واژگان کلیدی: پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون - ۳، اختلال شخصیت، روایی، پایایی.

۱- کارشناس ارشد سنجش و اندازه‌گیری، دانشگاه علامه طباطبائی

۲- استاد و عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

۳- عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه

شخصیت عبارتست از سبک‌های ویژه‌ای که هر فرد در تفکر و رفتار دارد. به عبارت دیگر نحوه خاص تفکر و رفتار هر فرد منعکس‌کننده شخصیت وی است. بدین ترتیب اگر شخصیت فرد، یا الگوهای معمولی پاسخ‌های وی در برابر موقعیت‌ها را بشناسیم، می‌توانیم رفتار او را در موقعیت‌های جدید پیش‌بینی کنیم (آزاد، ۱۳۷۸). هرچند اکثر مردم به طریقی نسبتاً قابل پیش‌بینی و منحصر بفرد به پدیده‌ها واکنش نشان می‌دهند، ولی در عین حال نوعی انعطاف‌پذیری سازگارانه و مخصوص هم در آنها مشاهده می‌شود. شخصیت ما ثابت و ایستا نیست، زیرا ما از تجارب گذشته درس می‌گیریم و سعی می‌کنیم در موقعیت‌های مختلف، پاسخ‌های مختلف و متنوعی نشان دهیم تا بتوانیم به خوبی از عهده کارها برآئیم. این یادگیری و انتباطی چیزی است که افراد مبتلا به اختلال شخصیت غالباً از عهده آن برنمی‌آیند (کامر، ۱۹۹۹).

بر این اساس می‌توان گفت که اختلال شخصیت یک الگوی فراغیر (نافذ)، با دواو و غیرقابل انعطاف از تجارب درونی و رفتار بیرونی است که به‌طور مشخصی با انتظارات فرهنگی فرد تفاوت دارد و به درماندگی یا اختلال منجر می‌شود (انجمان روانشناسی آمریکا، ۱۹۹۴). اختلال شخصیت، درماندگی و مشکلات ناشی از آن، در تمام عمر دامنگیر فرد می‌شود، ولی با این حال انواع این اختلالات از نظر میزان فروپاشی زندگی فرد، با هم تفاوت دارند. با این همه چه اختلال خفیف و چه شدید باشد، تمام جنبه‌های وجود شخص را متأثر می‌کند. درمان این اختلالات از دشوارترین نوع درمان‌های اختلالات روانشناسی می‌باشد. تخمین زده می‌شود که شیوع اختلالات شخصیت در بین بزرگسالان ۴-۱۵ درصد باشد (انجمان روانشناسی آمریکا، ۱۹۹۴؛ زیمرمن، ۱۹۹۴). بر اساس DSM-IV-TR، الگوهای شخصیتی در چند حیطه شامل شناخت، عواطف، عملکرد بین فردی و کنترل تکانه ظاهر می‌شود. با توجه به معیارهای تشخیصی اختلالات شخصیت می‌توان مشاهده نمود که علائم و نشانه‌های آنها، با یکدیگر همپوشانی

1- Comer

2- American psychiatric Association (APA)

3- Zimmeraman

فراوان دارد، بنابر این تمایز قائل شدن بین آنها دشوار است (زمیرمن، ۱۹۹۴). حتی متخصصان هم در تشخیص‌گذاری بین این اختلالات مشکل دارند و به همین دلیل در بسیاری از موارد برای یک فرد، بیش از یک اختلال مشخص می‌کنند (دولان، ۱۹۹۵). بعلاوه، متخصصان بالینی اغلب در مورد نوع اختلال شخصیت یک بیمار نیز با هم توافق ندارند (ویدیگر^۳ و کوستا^۴؛ Maher^۵ و Maher، ۱۹۹۴).

به دلیل موارد ذکر شده در بالا و همچنین ماهیت پیچیده و چند بعدی شخصیت تلاش‌های زیادی جهت ارزیابی عینی و دقیق‌تر از شخصیت انجام شده است. حوزه ارزیابی شخصیت، یعنی، کوشش‌های منظمی که به منظور درک و پیش‌بینی رفتار افراد صورت می‌گیرد، از تاریخچه‌ای بسیار طولانی برخوردار است (لانیون و گوداشتاین، ۱۳۸۲). پیش طایله سنجش شخصیت را می‌توان در آثار کراپلین جستجو کرد که از آزمون تداعی آزاد برای مطالعه بیماران روانی استفاده کرد (آناستازی، ۱۳۸۲) نزدیک به اواخر دهه ۱۹۲۰ و بخش اولیه دهه ۱۹۳۰، پیشرفت در روانسنجی به پژوهشگران اجازه داد جهت ساختن ابزارهای شخصیتی چندمقیاسی جامع‌تر، روش‌های آماری پیشرفته را استفاده کنند (گلدبرگ، ۱۹۷۱). ورنون، آلپورت و برن راتر (گلدبرگ، ۱۹۷۱؛ هانت، ۱۹۹۳) اغلب به عنوان پیشگامان در ایجاد ابزارهای شخصیتی چندمقیاسی در نظر گرفته می‌شوند، در پی این اقدامات، هاتاوی و مک‌کینلی در سال ۱۹۳۳ پرسشنامه شخصیتی چندوجهی مینه‌سوتا (MMPI) را منتشر کردند. MMPI در فرصتی کوتاه به شهرت رسید و امروزه به عنوان گسترده‌ترین ابزار ارزیابی بالینی در «سازگاری شخصیت» استفاده می‌شود (دراماند، ۲۰۰۴). MMPI علی‌رغم محبوبیتش به دلیل فقدان روش‌های آماری پیشرفته و همچنین همخوان نبودن با نظام طبقه‌بندی DSM مورد انتقاد قرار گرفت. پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون (MCMII) در بکاربردن معیارهای DSM و استفاده از روش‌های روانسنجی پیشرفته موجود موفق بود. به علاوه، MCMII-III تعدادی

1- Dolan
3- Costa
5- Maher

2- Widiger
4- Maher

نقاط قوت منحصر به فرد دارد که بسیاری از ابزارهای دیگر ندارند. یک نقطه قوت آن، استفاده از نمرات نرخ پایه (BR)^۱ بجای نمرات استاندارد است که متخصص بالینی را قادر می‌سازد که تفسیر بسیار دقیق‌تری از نمرات آزمون بدست آورد. نقطه قوت دیگر این است که روش‌های منطقی و تجربی هر دو در ساخت پرسشنامه چند مقیاسی به است. استفاده از روش‌های منطقی و تجربی هر دو در ساخت پرسشنامه در نظر گرفته می‌شود، چون هر روش به تنها یکی بر اعتبار ابزار اثر دارد. ویژگی منحصر به فرد دیگر MCMII-III همسانی بالایش با نظام طبقه‌بندی جدید DSM-IV است (بریدیک، ۲۰۰۴).

میلیون (۱۹۸۷) برای توجیه محاسبه توزیع داده‌های BR به جای نمره‌های معیار هنجار شده دو دلیل عمدۀ ذکر می‌کند: تفاوت در میزان شیوع اختلالات به حد اکثر رسانیدن کارایی تشخیصی مقیاس‌ها عقیده بر این است که توزیع و پخش نمره‌های استاندارد نظیر T به شکل توزیع نرمال شکل گرفته است و فراوانی قابل قیاس در بعدها و ویژگی‌های واقعی سنجیده شده‌اند.

این پیش‌فرض زمانی که مجموعه‌ای از مقیاس‌ها برای بیان تیپ‌های شخصیتی یا نشانگان بالینی، معین شده باشد وجود ندارد، زیرا این مقیاس‌ها در بین جمعیت‌های بیمار نه توزیع نرمال و نه شیوع برابر دارند. برای نمونه، حد متوسط تشخیص عمومی اسکیزوفرنیا در بین تمام مراکز بهداشت روانی در حدود ۲ تا ۳ درصد محاسبه شده است. در حالی که تشخیص کلی افسردگی (افسردگی و اختلال سازگاری با خلق افسرده) غالباً در حدود ده برابر یعنی ۲۵ تا ۳۵ درصد موارد را شامل می‌شود. اگر بخواهیم برای توزیع خصوصیات بالینی، اندازه مشخصی را در نظر بگیریم که این دو نشانگان را به نمره‌های هنجار شده تبدیل کنند، استفاده از برش مخصوص دو انحراف معیار، به عنوان مبنایی برای مشخص نمودن یک تشخیص، در شیوع بین این دو نشانگان تفاوت ایجاد خواهد کرد.

دلیل دیگر برای به دست آوردن داده‌های شیوع واقعی این است که هدف اولیه یک ابزار بالینی، تعیین جایگاه نسبی یک بیمار بر روی توزیع فراوانی نمی‌باشد بلکه مشخص کردن و محاسبه احتمالی اینکه بیماری عضوی از طبقه تشخیص ویژه هست یا نه می‌باشد. برای به حداقل رسانیدن کارآیی تشخیص بهتر است از نمره‌های تبدیلی استفاده نمود که ما را به این هدف برساند. با مطابقتی روش واقعی بین دسته‌بندی‌های تعریف شده در DSM و معیارهای کمی مقیاس‌های MCMI نه تنها این امکان به وجود می‌آید که سطوح کارآیی تشخیص برای هر مقیاس آزمون شود، بلکه همچنین می‌توان آنها را محاسبه و تعدیل نمود. همچنین، هدف از بکارگیری نمره‌های نرخ پایه، به حداقل رسانیدن نسبت مثبت درست به مثبت نادرست است. که از طریق مقایسه نتایج آزمون با قضاوت بالینی به دست می‌آیند (میلون، ۱۹۸۷؛ به نقل از شریفی ۱۳۸۶).

ویژگی‌های فوق‌الذکر MCMI آن را در مدت زمان نسبتاً کوتاهی، ابزاری مرغوب و محبوب برای متخصصان بالینی در تصمیم‌گیری ساخت. MCMI از زمان اولین انتشارش در سال ۱۹۷۷، سه بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت (میلون^۱ و دیویس^۲، ۱۹۹۴). در ایران، اولین مطالعه توسط خواجه موگھی (۱۳۷۲) به منظور هنجاریابی نسخه دوم این آزمون (MCMI-II) در شهر تهران صورت گرفته است. ضریب پایایی مقیاس‌ها به روش بازآزمایی با فاصله ۷ تا ۱۰ روز از دامنه ۷۸/۰ (نمایشی) تا ۰/۸۷ (احتلال هذیانی) بدست آمده است. در این مطالعه میانگین همسانی درونی به روش KR20 در تمام مقیاس‌ها با دامنه‌ای از ۶۹/۰ (احتلال هذیانی) تا ۹۲/۰ (مزی) با متوسط ۸۴/۰ بدست آمد. توان پیش‌بینی مثبت مقیاس‌ها (PPP) در دامنه‌ای از ۳۰/۰ (احتلال هذیانی) تا ۷۲/۰ (ضداجتماعی) و توان پیش‌بینی کل مقیاس‌ها در دامنه‌ای از ۹۸/۰ (وابستگی به الکل) محاسبه شد.

شریفی (۱۳۸۱) به نقل از شریفی (۱۳۸۶) هنجاریابی آزمون بالینی چندمحوری میلون - ۳ را در شهر اصفهان انجام داد. در این مطالعه ضریب پایایی به روش باز آزمایی در

دامنهای از ۰/۸۲ (اختلال هذیانی) تا ۰/۹۸ (اسکیزوئید) محاسبه شد. همچنین ضریب آلفای مقیاس از ۰/۸۵ (وابستگی به الکل) تا ۰/۹۷ (اختلال استرس پس از ضربه) بدست آمد. در خصوص توان پیش‌بینی مثبت مقیاس‌ها (PPP) کمترین و بیشترین به ترتیب مقدار مربوط به مقیاس نمایشی (۰/۵۸) و مقیاس اختلال هذیانی (۰/۸۳) و توان تشخیص کل مقیاس‌ها در دامنه‌ای از ۰/۸۶ (افسرده‌خوبی) تا ۰/۹۳ (اختلال استرس پس از ضربه) قرار گرفت.

افخم ابراهیمی و صالحی (۱۳۷۹)، میزان توافق مصاحبه‌های بالینی و سازمان‌یافته با آزمون MCMII را در تشخیص اختلالات شخصیت در میان ۱۴۰ بیمار سرپایی بررسی کردند. نتایج بدست آمده همگرایی متوسطی را بین دو نوع مصاحبه با آزمون MCMII نشان داد.

با توجه به این که اولين گام جهت درمان بیماری‌ها و مشکلات روانی شناخت و ارزیابی دقیق از بیماری‌های فرد است، لذا بسیاری از موارد باید ارزیابی عینی از شخصیت صورت گیرد که عاری از سوگیری باشد (اتکینسون و همکاران، ۱۳۸۵). شناخت شخصیت در بسیاری از موارد موجب روشش شدن علل بیماری‌های روانی، گسترش و تجلیات آنها می‌شود. اهمیت کاربرد آزمون‌های روانی در کلینیک‌های روانپزشکی نیز از همین جهت می‌باشد (گنجی، ۱۳۸۴). اما آزمون‌ها را در صورتی می‌توان به عنوان ابزارهای مفید برای ارزیابی و تشخیص به کار برد که استاندارد بوده و پایایی و روایی داشته باشند.

مطالعات زیادی نشان داده است که همبستگی بین متغیرها از یک نمونه به نمونه دیگر برای گروه‌های کوچک بیش از گروه‌های بزرگ در نوسان است. کامری (به نقل از هومن، ۱۳۸۰) پیشنهاد کرده است گروه نمونه ۱۰۰ نفری ضعیف، ۲۰۰ نفری نسبتاً مناسب، ۳۰۰ نفری خوب، ۵۰۰ نفری خیلی خوب و ۱۰۰۰ نفری عالی است. پژوهشگرانی مانند کرلینجر و پدهاورز بر این اعتقادند که حجم نمونه اصولاً در همه تحلیل‌های چند متغیره نباید کمتر از ۵۰۰ نفر باشد. همچنین نظر دیگری وجود دارد که برای هر متغیر ۵ تا ۱۰

نفر و بطور کلی مجموعاً حداقل ۳۰۰ نمونه توصیه شده است (سرمد و همکاران، ۱۳۷۹). بنابراین با توجه به اینکه در پژوهش‌های هنجاریابی و تحلیل عاملی هر چه گروه نمونه بزرگ‌تر باشد بهتر است و در پژوهش هنجاریابی MCMI-III که در ایران انجام شده است حجم نمونه ۲۸۳ نفر بوده است. لذا هنجاریابی این ابزار با نمونه بزرگ‌تر ضروری به نظر می‌رسد. از طرف دیگر تحصیلات افراد در گروه نمونه پژوهش قبلی ۵ کلاس سواد در نظر گرفته شده بود که برطبق نظر سازنده آزمون، آزمودنی‌ها باید حداقل ۸ کلاس سواد داشته باشند. بدليل نقاط قوت منحصرفرد MCMI-III نسبت به ابزارهای دیگر (استفاده از BR به جای نمرات استاندارد، بکارگیری هر دو روش منطقی و تجربی در ساخت آزمون، همساتی بالا با DSM-IV...) و توان بالای آن در تشخیص اختلالات شخصیت و لزوم مطابقت آزمون‌ها با فرهنگ و جامعه مورد استفاده، تعیین ویژگی‌های روانسنجی این ابزار دارای اهمیت است.

روش

این پژوهش از نوع توصیفی بود که در آن، نمونه مورد بررسی شامل ۷۷۴ نفر (۳۱۱ نفر بیمار و ۴۶۳ نفر غیربیمار) از شهر تهران بود. با توجه به اینکه در این پژوهش تنوع گروه‌های تشخیصی بسیار با اهمیت بود (بر اساس ۲۴ مقیاس در MCMI-III) جهت انتخاب نمونه بیمار از نمونه‌گیری هدفمند استفاده گردید. این گروه (۳۱۱ بیمار) از ۵ بیمارستان روانپزشکی، ۲ درمانگاه روانپزشکی، ۶ کلینیک خصوصی و مرکز ملی مطالعات انتخاب انتخاب شدند. لازم به ذکر است که کلیه این بیماران براساس تشخیص متخصصان با مصاحبه بالینی مبتنی بر ملاک‌های DSM-IV انتخاب شده و سپس پرسشنامه بالینی چند محوری میلیون-۳ برای آنها تکمیل می‌شد. همچنین ۵۰۰ نفر آزمودنی غیربیمار به شیوه نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شد. به این صورت که ابتدا با مراجعت به مرکز ملی آمار ایران لیستی از کلیه افراد دارای شرایط اولیه آزمون (حداقل ۸ کلاس سواد و ۱۸ سال سن) از ۴ منطقه تهران (شمال، جنوب، شرق، غرب) تهیه گردید، سپس با مراجعه حضوری پرسشنامه موردنظر توزیع و جمع‌آوری شد، که پس از بررسی و

کنار گذاشتن پرسشنامه‌هایی که فرم مشخصات آنها ناقص بود و یا به ۱۲ سوال یا بیشتر پاسخ نداده بودند (براساس نظر میلیون پرسشنامه‌هایی که دارای ۱۲ سوال و بیشتر بدون پاسخ هستند برای تحلیل نامعتبر می‌باشند)، پرسشنامه ۴۶۳ نفر قابل استفاده در تجزیه و تحلیل داده‌ها بود. جمع‌آوری داده‌های این پژوهش از ابتدای تیر تا دی ماه سال ۸۶ انجام شد.

ابزارهای اندازه‌گیری

این پرسشنامه یک ابزار خودسنجدی با ۱۷۵ سؤال بلی/خیر است. سؤالات این پرسشنامه تحت ۲۸ مقیاس جداگانه و براساس طبقه‌بندی‌های زیر نمره‌گذاری می‌شود:

- شاخص تغییرپذیری؛ افشاگری، مطلوب بودن، وانمود بد (بدنماهی)، روایی.
- الگوهای شخصیت بالینی؛ اسکیزوئید، اجتنابی، افسرده، وابسته، نمایشگر، خودشیفت، ضداجتماعی، پرخاشگر، جبری، منفی‌گر، خودناکام‌ساز.
- آسیب‌شناسی شدید شخصیت؛ اسکیزووتاپی، مرزی، پارانویایی.
- نشانگان‌های بالینی؛ اضطراب، جسمانی شکل، مانیا، افسرده‌خویی، وابستگی به الکل، وابستگی به دارو، اختلال استرس پس از ضربه (PTSD) (مارنات، ۱۳۸۴).

این آزمون برای بزرگسالان ۱۸ سال به بالا با حداقل ۸ کلاس سواد استفاده می‌شود و به منظور عملیاتی کردن مدل آسیب‌شناسی روانی میلیون ساخته شده و دو بار از زمان انتشار آن به موازات تغییر در تئوری زیستی اجتماعی میلیون و همچنین راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، تجدیدنظر شده است.

MCMII-III (نسخه تجدیدنظر شده MCMII) در آگوست ۱۹۹۴ در گرددۀ همایی انجمن روانشناسی آمریکا معرفی شد. بیش از ۵۰ درصد سؤالات آن تغییر کرده است، طول مقیاس‌ها کاهش یافته و دو مقیاس جدید (اختلال شخصیت افسرده، اختلال استرس پس از ضربه) به آزمون اضافه شده و همچنین سیستم نمره‌گذاری آزمون تغییر

کرده و وزن‌دهی به سؤالات از مقیاس ۳ نقطه‌ای به ۲ نقطه‌ای تبدیل شد (بریدیک^۱، ۴۰۰۴).

میلون (۱۹۹۴) میزان پایایی این پرسشنامه به روش آزمون-بارآزمون بین ۰/۸۲ تا ۰/۹۰ و ضریب آلفای آن بین ۰/۶۶ تا ۰/۹۰ گزارش کرد (چوکا^۲ وندنبرگ^۳، ۱۹۹۷).

در این پژوهش برای تحلیل داده‌ها، نسبت، درصد، ضریب همبستگی پیرسون، ضریب آلفای کرانباخ، آزمون t مستقل و تحلیل عوامل بکار برده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش گروه نمونه از دو گروه بیمار و غیربیمار تشکیل شد که گروه بیمار شامل ۱۷۵ (٪۲۲/۶) نفر مرد و ۱۳۶ (٪۱۷/۶) نفر زن و گروه غیربیمار شامل ۱۹۶ (٪۲۵/۳) نفر مرد و ۲۶۷ (٪۳۴/۵) نفر بود.

برای بررسی روایی‌سازه پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون-۳، و تعیین ابعاد زیربنایی آن، تحلیل عوامل با روش مؤلفه‌های اصلی و سپس چرخش واریماکس استفاده شد. ضریب KMO برابر با ۰/۷۷۶ به دست آمد و آزمون بارتلت در سطح ۰/۰۰۰۱ معنی‌دار بود.

بر این اساس تحلیل عوامل با مؤلفه‌های اصلی انجام و ۵۲ عامل با ارزش ویژه بالاتر از یک انتخاب شد که در مجموع ۷۲/۶ درصد واریانس کل را تعیین می‌کنند. سپس چرخش واریماکس برای این ۵۲ عامل انجام گردید. پس از چرخش و با استفاده از ملاک ۰/۴، ۹ عامل به طور بارز و مشخص از دیگر عوامل جدا شد که در واقع عوامل اصلی پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون-۳، را تشکیل می‌دهند.

جدول ۳، وزن عاملی گویه‌های این ۹ عامل را نشان می‌دهد. عامل اول، پریشانی هیجانی که ۳۳ گویه دقیقاً روی آن تمکز یافته و ۸/۵٪ واریانس را تبیین می‌کند. عامل

1- Briddick
3- Van Denbug

2- Choca

دوم، افکار انتساب به خود/ فرافکنی پارانوئید نامیده شد که ۱۴ گویه بر روی آن بار عاملی دادند و ۳/۳٪ واریانس را تبیین می‌کند. عامل سوم، اعتیاد، که ۶ گویه روی آن متمرکز شد و ۲/۸٪ واریانس کل تبیین کرد. عامل چهارم، عامل الکلیسم با ۵ گویه متمرکز که ۲/۴٪ واریانس را تبیین کرد. عامل پنجم، عدم کنترل هیجانی/مشکلات بازداری نام گرفت با ۴ گویه و ۱/۹٪ از واریانس کل، عامل ششم، نشخوار فکری است که ۵ گویه روی آن بار عاملی داشته ۱/۹٪ از واریانس کل را تبیین کرد. عامل هفتم، با اجتماع‌گرایی نامیده شد که ۳ گویه و ۱/۸٪ از واریانس کل را شامل شد. عامل هشتم، با ۳ گویه تروما/ ضربه روانی نام گرفت که ۱/۷٪ از واریانس را تبیین کرد و در نهایت عامل نهم، عامل انفعال نامیده شد که ۳ گویه بر روی آن متمرکز شده و ۱/۵٪ از کل واریانس را تبیین کرد.

در این تحلیل گویه‌هایی که دارای وزن عاملی بیشتر از ۰/۴ در بیش از یک عامل بودند از هر دو عامل حذف شوند و گویه‌هایی که دارای وزن عاملی کمتر از ۰/۴۰ بودند در هیچ‌یک از عوامل قرار نگرفتند. همچنین نامگذاری عوامل با توجه به محتوای گویه‌ها و اتفاق نظر ۳ نفر از متخصصین بالینی صورت گرفت.

جدول (۱) وزن عاملی ۹ عامل اصلی

وزن عاملی	عامل اول (پریشانی هیجانی)	وزن عاملی	عامل اول (پریشانی هیجانی)
۰/۶۷۷	اکثر اوقات احساس افسردگی و ناراحتی وحشتناکی دارم	۰/۶۹۴	من اغلب اوقات افسرده و غمگین هستم
۰/۶۵۱	چند سالی است که از زندگی، کاملاً دلسُر و نالمید شدم	۰/۶۵۷	مدتی است غمگین و گرفتگام و نمی‌توانم از این حالت خلاص شوم
۰/۶۴۵	وقتی به سرنوشت دردناکی که در گذشته داشتمام، فکر می‌کنم و به مرگ می‌اندیشم	۰/۶۴۶	اغلب، احساس تنهایی و پوچی می‌کنم
۰/۵۸۴	تازگی‌ها به کلی خرد شدم	۰/۶۰۸	تازگی‌ها به طور جدی به این فکر افتاده‌ام، که به زندگی‌ام خاتمه دهم
۰/۵۷۸	در یکی دو سال گذشته بسیار غمگین و دلسُر بوده‌ام	۰/۵۸۵	احساس بی‌هدفی می‌کنم و نمی‌دانم در زندگی به کجا می‌روم

۰/۵۷۵	هیچ وقت نتوانستم از احساس غم و اندوه رهایی یابم	قبلاً تلاش کرده‌ام، خودم را بکشم	وقتی حدثه بدی در زندگیم اتفاق می‌افتد، گاهی احساس ناآوانی می‌کنم و تقریباً دیوانه اندازه‌ی قبل از خواب خسته‌ام می‌شوم.
۰/۵۴۷	ظاهرًا نمی‌توانم بخواهم و بعد از خواب هم به اندازه‌ی قبل از خواب خسته‌ام	چند سالی است که احساس می‌کنم، در زندگی بدون علت مشخصی، احساس افسردگی می‌کنم	توان انجام کارهای روزمره‌ام را ندارم اتفاق افتاد فکر می‌کنم، دچار ترس و اضطراب می‌شوم
۰/۵۲۷	وقتی به حادثه دردناکی که سال‌ها پیش برایم توان انجام کارهای روزمره‌ام را ندارم اتفاق افتاد فکر می‌کنم، دچار ترس و اضطراب می‌شوم	واقع هولناک گذشته دائم به فکر و خواب من پیش آمد را از دست دادم	وقایع هولناک گذشته دائم به فکر و خواب من می‌آیند.
۰/۴۸۹	فکر می‌کنم تمام فرصت‌های خوبی که برایم از اینکه خیلی زود بیدار می‌شوم و دیگر نمی‌توانم بخواهم، ناراحتم	چند هفته است که بدون دلیل خاص، احساس خستگی و فرسودگی می‌کنم بعد از سال‌ها همچنان در مورد حادثه‌ای که واقعًا زندگیم را تهدید می‌کرد، خواب‌های وحشتناک می‌بینم	از اینکه خیلی زود بیدار می‌شوم و دیگر نمی‌توانم بخواهم، ناراحتم
۰/۴۷۶	نمی‌دانم چرا اغلب دچار پشیمانی و احساس گناه می‌شوم	دائم فکرم درگیر حادثه‌ای است که برایم اتفاق افتاده است	نامناسب اینکه آنکه آن حادثه برایم اتفاق افتاد، احساس ناراحتی و نش می‌کنم
۰/۴۴۶	اغلب آنقدر غرق افکارم می‌شوم که متوجه نمی‌شوم اطرافم چه می‌گذرد	اغلب بعد از آنکه آن حادثه برایم اتفاق افتاد، مدتی است که هیچ کاری را درست انجام نمی‌دهم، به همین دلیل شدیداً احساس گناه می‌کنم	اشتهاهیم را به کلی از دست داده‌ام و بدخواب هستم
۰/۴۱۵	اغلب به وضوح چیزهایی می‌شنوم، که مرا ناراحت می‌کند	من به اندازه دیگران در زندگی شانس ندارم	وقتی اتفاق بدی می‌افتد، احساس گناه می‌کنم عامل دوم (افکار انتساب به خود، فرافکنی وزن عاملی پارانوئید)
۰/۴۱۶	نمی‌دانم که برایم نقشه کشیده‌اند	گاهی مردم فکر می‌کنند من عجیب و غریب صحبت می‌کنم و صحبت‌های من برای آنها	عاملی عامل دوم (افکار انتساب به خود، فرافکنی وزن پارانوئید)

غريب و ناآشناست

- چون آنها از توانايی‌های فوق العاده من خبر .۰/۵۹۷ مردم به خاطر کاري که انجام نداده‌اند، به من .۰/۵۶۲ دارند، می‌خواهند مرا دستگير کنند
تهمت می‌زنند
- مردم تلاش می‌کنند مرا بگيرند، چون فکر .۰/۵۲۹ عده‌ای تلاش می‌کنند افکارم را کنترل کنند .۰/۵۰۷ می‌کنند من دیوانهام
- نمی‌دانم چرا برخی مردم به من می‌خندند .۰/۴۶۸ احساس می‌کنم که بيشتر مردم افکار پست و زشتی در مورد من دارند
- مردم پشت سرم در مورد قیافه و رفتارم حرف .۰/۴۶۵ واقعیت این است که مردم می‌خواهند با من دوست شوند تا مرا خرد کنند
- فکرهای مهمی درسر دارم که مردم این زمانه .۰/۴۳۳ چند سالی است که افراد زيادي در مورد زندگی خصوصی‌ام، جاسوسی می‌کنند
نمی‌فهمند
- از آدم‌هایی که مرا لمس می‌کنند شدیداً دیگران نسبت به قدرت من، حسادت می‌کنند .۰/۴۱۸ می‌ترسم، چون فکر می‌کنم آنها ممکن است به من صدمه بزنند

وزن	عامل سوم (اعتیاد به مواد)	وزن	عامل سوم (اعتیاد به مواد)
عاملی	استعمال مواد مخدر باعث درگیری خانوادگی .۰/۸۲۷ برایم شده است	عاملی	می‌دانم که پول زيادي برای مواد مخدر خرج .۰/۸۴۲ کرده‌ام
وزن	استعمال مواد مخدر، اغلب مرا به دردرس .۰/۷۷۲ می‌اندازد	وزن	صرف مواد مخدر ممکن است عاقلانه نباشد ولي در گذشته حس می‌کدم به آن احتیاج .۰/۷۸۴ دارم
عاملی	در گذشته اعتیادم به مواد مخدر باعث شده .۰/۶۳۳ است، شغلم را از دست بدhem	عاملی	دوره‌هایی در زندگی من وجود داشته که قادر .۰/۷۳۲ به خرید مواد مخدر نبوده‌ام
وزن	عامل چهارم (الکلیسم)	وزن	عامل چهارم (الکلیسم)
عاملی	برایم بسیار مشکل است که بر هوس .۰/۷۷۹ مشروپخواری خود، غلیه کنم	عاملی	من مشکل مشروپخواری دارم و تلاش من .۰/۸۷۶ برای کنار گذاشتن آن ناموفق بوده است
وزن	من هر روز، مشروب می‌خورم .۰/۷۳۹	وزن	مشکل مشروپخواری من، مشکلاتي برای من .۰/۷۵۶ و خانواده‌ام به وجود آورده است
عاملی	عامل پنجم (عدم کنترل هیجانی - مشکلات وزن	عاملی	وقتی به کمک احتیاج دارم الكل می‌نوشم .۰/۷۰۷

عاملی	بازداری)	عاملی	بازداری)
عاملی	بارها شده که بی‌دلیل شادی و هیجان بیش از قبلاً دیگران به من گفته‌اند که به خیلی چیزها حد به من دست داده است.	عاملی	بارها شده که بی‌دلیل شادی و هیجان بیش از قبلاً دیگران به من گفته‌اند که به خیلی چیزها حد به من دست داده است.
وزن	عامل ششم(نشخوار فکری)	وزن	عامل ششم(نشخوار فکری)
عاملی	دائم، افکار و اندیشه‌ها در ذهن موج می‌زنند و رهایم نمی‌کنند	عاملی	تازگی‌ها، مجبورم بدون دلیل در مورد چیزی، مکرراً فکر کنم
وزن	پیوسته فکرهای عجیبی به سرم می‌زند که کاش می‌توانستم از شر آنها خلاص شوم	وزن	دائم، افکار الططراب برانگیز به ذهن می‌آید
عاملی	دائم، افکار الططراب برانگیز به ذهن می‌آید	عاملی	دائم نگران کسی یا چیزی هستم
وزن	عامل هفتم (اجتماع گرائی)	وزن	عامل هفتم (اجتماع گرائی)
عاملی	من آدمی، خیرخواه و فروتن هستم	عاملی	همیشه سعی می‌کنم دیگران را از خودم خشنود کنم، حتی اگر از آنها بدم بباید فکر می‌کنم، آدمی اجتماعی و خونگرم هستم
وزن	عامل هشتم (ترووما یا ضربه روانی)	وزن	عامل هشتم (ترووما یا ضربه روانی)
عاملی	من از فکر کردن در مورد اینکه چگونه در کودکی مورد سوء استفاده قرار گرفته‌ام، متنفرم	عاملی	از سوء استفاده‌ای که در کودکی از من شده، شرمندام
وزن	خاطره یک تجاوز وحشتناک در گذشته، دائم	وزن	خاطره یک تجاوز وحشتناک در گذشته، دائم
عاملی	فکر مرا پریشان می‌کند	عاملی	فکر مرا پریشان می‌کند
وزن	عامل نهم (انفعال)	وزن	عامل نهم (انفعال)
عاملی	مردم خیلی راحت می‌توانند نظرم را عوض کنند حتی اگر تصمیم نهایی خود را گرفته باشم	عاملی	اغلب به دیگران اجازه می‌دهم، تصمیمات مهمی برایم بگیرند

همیشه بی‌جهت فریب می‌خورم، بوقتی
۰/۴۷۲ کسی خودش را برتر از من نشان می‌دهد

برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آزمون-بازآزمون (با فاصله زمانی ۲ هفته بر روی ۷۰ نفر از آزمودنی‌ها) و روش همسانی درونی با تعیین آلفای کرانباخ استفاده شد.
نتایج همبستگی بین نوبت اول و دوم در جدول ۴ و ضرایب آلفای کرانباخ در جدول ۵ ارائه می‌گردد.

جدول (۲) ضریب همبستگی پیرسون بین نمرات نوبت اول و دوم آزمودنی‌ها

Sig	r ^۳ ضریب همبستگی MCMII- III	× ضریب همبستگی میلیون در-	r ^۲ ضریب همبستگی گروه غیربیمار	r ^۱ ضریب همبستگی گروه بیمار	N	مقیاس‌ها
./.000	.0/۸۹		.0/۸۰۵	.0/۷۳۵	۳۵	شخصیت اسکیزوئید ۱
./.000	.0/۸۹		.0/۸۴۴	.0/۶۴۹	۳۵	شخصیت اجتنابی ۲a
./.000	.0/۹۳		.0/۹۷۲	.0/۷۱۴	۳۵	شخصیت افسرده ۲b
./.000	.0/۸۹		.0/۸۷۶	.0/۷۳۳	۳۵	شخصیت واپسیه ۳
./.000	.0/۹۱		.0/۸۹۲	.0/۶۴۲	۳۵	شخصیت نمایشی ۴
./.000	.0/۸۹		.0/۹۴	.0/۶۶۷	۳۵	شخصیت خودشیفتگی ۵
./.000	.0/۹۳		.0/۸۷۹	.0/۷۴۹	۳۵	شخصیت خداجتماعی ۶a
./.000	.0/۸۸		.0/۹۱	.0/۷۲۸	۳۵	شخصیت سادیستیک ۶b
./.000	.0/۹۲		.0/۸۱۳	.0/۶۶۸	۳۵	شخصیت سوسایی ۷
./.000	.0/۸۹		.0/۹۴۶	.0/۷۰۱	۳۵	شخصیت منفی گرا ۸a
./.000	.0/۹۱		.0/۸۷۶	.0/۶۳۷	۳۵	شخصیت خود آزار ۸b
./.000	.0/۸۷		.0/۹۲۵	.0/۶۹۸	۳۵	شخصیت اسکیزو تایپال S
./.000	.0/۹۳		.0/۸۶۵	.0/۶۵۷	۳۵	شخصیت مرزی C
./.000	.0/۸۵		.0/۸۸۷	.0/۶۶۲	۳۵	شخصیت پارانوئید P
./.000	.0/۸۴		.0/۸۹۸	.0/۷۱۲	۳۵	اختلال اضطراب A
./.000	.0/۹۶		.0/۹۳۲	.0/۶۸۶	۳۵	اختلال شبه جسمی H
./.000	.0/۹۳		.0/۸۵۷	.0/۶۸۳	۳۵	اختلال دوقطبی N
./.000	.0/۹۱		.0/۹۶۵	.0/۶۴۵	۳۵	اختلال افسرده خوبی D

ادامه جدول (۲)

Sig	r^3 ضریب همبستگی MCMII-III میلون در	r^2 ضریب همبستگی گروه غیربیمار	r^1 ضریب همبستگی گروه بیمار	N	مقیاس‌ها
.0...00	.0/92	.0/822	.0/633	۳۵	اختلال وابستگی به الکل B
.0...00	.0/91	.0/795	.0/701	۳۵	اختلال وابستگی دارویی T
.0...00	.0/94	.0/963	.0/793	۳۵	اختلال استرس پس از ضربه R
.0...00	.0/93	.0/90	.0/689	۳۵	اختلال تفکر SS
.0...00	.0/95	.0/95	.0/611	۳۵	اختلال افسردگی اساسی CC
.0...00	.0/86	.0/838	.0/791	۳۵	اختلال هذیانی PP

* اقتباس از مارک ا. زاروف، ۲۰۰۳*

براساس اطلاعات جدول ۴، ضرایب همبستگی در گروه بیمار در دامنه‌ای از ۰/۶۱۱ (مقیاس اختلال افسردگی اساسی) تا ۰/۰ (اختلال استرس پس از ضربه) و در گروه غیربیمار در دامنه‌ای از ۰/۷۹۵ (اختلال وابستگی دارویی) تا ۰/۰ (اختلال شخصیت افسرده) قرار گرفت. ضرایب آلفا (جدول ۵) در دامنه‌ای از ۰/۶۱۱۴ (مقیاس شخصیت وسوسات) و تا ۰/۰۸۶۵ (مقیاس اختلال افسردگی اساسی) قرار گرفت. ضریب آلفای کل آزمون ۰/۹۶۴۹ محاسبه شد.

جدول (۳) ضریب آلفای کرانباخ مقیاس‌های MCMII-III

MCMII-III	تعداد سوالات	ضریب آلفا *	ضریب آلفای میلون در	مقیاس‌ها
.0/۸۱	.0/۶۷۸۶	.۱۶	شخصیت اسکیزوئید ۱	
.0/۸۹	.0/۷۲۸۷	.۱۶	شخصیت اجتنابی ۲a	
.0/۸۹	.0/۸۵۷۵	.۱۵	شخصیت افسرده ۲b	
.0/۸۵	.0/۷۸۳۰	.۱۶	شخصیت وابسته ۳	

ادامه جدول (۳)

مقیاس‌ها	تعداد سوالات	ضریب آلفا*	ضریب آلفای میلیون در MCFI-III
شخصیت نمایشی ۴	۱۷	۰/۶۵۳۱	۰/۸۱
شخصیت خودشیفتی ۵	۲۴	۰/۷۵۷۳	۰/۶۷
شخصیت خداجتماعی ۶a	۱۷	۰/۷۷۳۲	۰/۷۷
شخصیت سادیستیک ۶b	۲۰	۰/۸۱۲۶	۰/۷۹
شخصیت وسوسی ۷	۱۷	۰/۶۴۲۹	۰/۶۶
شخصیت منفی‌گرا ۸a	۱۶	۰/۸۳۵۱	۰/۸۳
شخصیت خودآزار ۸b	۱۵	۰/۸۱۲۸	۰/۸۷
شخصیت اسکیزووتایپال S	۱۶	۰/۸۴۲۱	۰/۸۵
شخصیت مرزی C	۱۶	۰/۶۶۲	۰/۸۵
شخصیت پارانوئید P	۱۷	۰/۷۸۶۹	۰/۸۴
اختلال اضطراب A	۱۴	۰/۷۹۹۰	۰/۸۶
اختلال شبے جسمی H	۱۲	۰/۷۸۵۳	۰/۸۶
اختلال دوقطبی N	۱۳	۰/۷۷۸۱	۰/۷۱
اختلال افسرده‌خوبی D	۱۴	۰/۸۲۷۱	۰/۸۸
اختلال واپستگی به الکل B	۱۵	۰/۷۴۸۰	۰/۸۲
اختلال واپستگی دارویی T	۱۴	۰/۸۰۲۶	۰/۸۳
اختلال استرس‌پس‌از‌ضریبه R	۱۶	۰/۸۵۷۷	۰/۸۹
اختلال تفکر SS	۱۷	۰/۸۷۵۳	۰/۸۷
اختلال افسردگی اساسی CC	۱۷	۰/۸۸۶۵	۰/۹۰
اختلال هذیانی PP	۱۳	۰/۷۹۵۰	۰/۷۹

* اقتباس از مارک ا. زاروف، ۲۰۰۳

در این پژوهش جهت بررسی روایی تشخیصی و ضریب حساسیت آزمون گروه‌های تشخیصی با توجه به نظر متخصصان مبتنی بر DSM-IV و نمرات به دست آمده در آزمون با یکدیگر مقایسه شد و بر این اساس نرخ پایه شیوع، حساسیت، ویژگی، توان پیش‌بینی مثبت PPP، توان پیش‌بینی منفی NPP و توان تشخیصی کل محاسبه گردید.

جدول (۴) خصیصه‌های عامل مقیاس‌های MCMII-III

مقیاس‌ها	شیوه (درصد)	حساسیت و بیزگی	پیش‌بینی	توان	توان	تowan	تشخیص کل
		NPP	PPP	منفی	مثبت	نیز	
شخصیت اسکیزوئید ۱	۳/۹	.۰/۸۷	.۰/۹۸	.۰/۱۸	.۰/۸۸	.۰/۶۷	
شخصیت اجتنابی ۲a	۴/۸	.۰/۸۰	.۰/۹۶	.۰/۱۳	.۰/۸۲	.۰/۵۳	
شخصیت افسرده ۲b	۲/۹	.۰/۹۰	.۰/۹۸	.۰/۱۵	.۰/۹۱	.۰/۵۶	
شخصیت و استه ۳	۶/۴	.۰/۸۲	.۰/۹۷	.۰/۲۰	.۰/۸۴	.۰/۶	
شخصیت نمایشی ۴	۵/۸	.۰/۸۶	.۰/۹۸	.۰/۲۶	.۰/۸۷	.۰/۷۲	
شخصیت خودشیفتنه ۵	۳/۵	.۰/۹۰	.۰/۹۸	.۰/۲۰	.۰/۹۱	.۰/۶۴	
شخصیت خد اجتماعی ۶a	۵/۵	.۰/۸۵	.۰/۹۸	.۰/۲۴	.۰/۸۶	.۰/۷۶	
شخصیت سادیستیک ۶b	۱/۶	.۰/۹۳	.۰/۹۹	.۰/۱۳	.۰/۹۳	.۰/۶	
شخصیت وسوسی ۷	۸/۴	.۰/۷۹	.۰/۹۵	.۰/۲۲	.۰/۸۱	.۰/۵۸	
شخصیت منفی گرا ۸a	۳/۵	.۰/۸۵	.۰/۹۸	.۰/۱۳	.۰/۸۶	.۰/۵۵	
شخصیت خود آزار ۸b	۲/۳	.۰/۹۱	.۰/۹۹	.۰/۱۴	.۰/۹۲	.۰/۵۷	
شخصیت اسکیزووتایپال S	۳/۲	.۰/۹۴	.۰/۹۹	.۰/۳۳	.۰/۹۵	.۰/۸	
شخصیت مرزی C	۲۱	.۰/۷۷	.۰/۹۱	.۰/۴۷	.۰/۷۹	.۰/۶۹	
شخصیت پارانوئید P	۳/۸	.۰/۹۴	.۰/۹۹	.۰/۳۸	.۰/۹۴	.۰/۷۵	
اختلال اضطراب A	۱۴/۸	.۰/۸۸	.۰/۹۵	.۰/۵۷	.۰/۹۱	.۰/۷۲	
اختلال شبه جسمی H	۴/۵	.۰/۹۷	.۰/۹۸	.۰/۷۰	.۰/۹۸	.۰/۶۴	
اختلال دوقطبی N	۲۲	.۰/۸۶	.۰/۹۵	.۰/۶۵	.۰/۸۷	.۰/۸۵	
اختلال افسرده‌خوبی D	۱۶	.۰/۸۷	.۰/۹۵	.۰/۵۸	.۰/۸۹	.۰/۷۶	
اختلال وابستگی به الكل B	۳/۵	.۰/۹۷	.۰/۹۸	.۰/۷۰	.۰/۹۹	.۰/۶۴	
اختلال وابستگی دارویی T	۱۸/۳	.۰/۹۲	.۰/۹۴	.۰/۷۸	.۰/۹۵	.۰/۷۵	
اختلال استرس پس از ضربه R	۴/۲	.۰/۹۳	.۰/۹۸	.۰/۳۳	.۰/۹۴	.۰/۶۲	
اختلال تفکر SS	۱۹	.۰/۸۸	.۰/۹۳	.۰/۶۷	.۰/۹۲	.۰/۷۳	
اختلال افسرده‌گی اساسی CC	۲۴/۷	.۰/۸۰	.۰/۹۱	.۰/۵۸	.۰/۸۲	.۰/۷۷	
اختلال هذیانی PP	۱۲/۵	.۰/۸۶	.۰/۹۵	.۰/۴۷	.۰/۸۹	.۰/۷۲	

بر اساس اطلاعات جدول ۴، توان پیش‌بینی مثبت مقیاس‌های شخصیتی آزمون در دامنه‌ای از ۰/۱۳ (مقیاس‌های شخصیتی اجتنابی، سادیستیک و منفی گرا) تا ۰/۴۷

(شخصیت مرزی) و توان پیش‌بینی مثبت مقیاس‌های بالینی در دامنه‌ای از ۰/۳۳ (اختلال استرس پس از ضربه) تا ۰/۷۸ (اختلال وابستگی دارویی) قرار گرفت. بطور کلی توان پیش‌بینی مثبت در دامنه‌ای از ۰/۷۰ و بالاتر خوب، (۵۰-۶۹) متوسط و (زیر ۵۰) را ضعیف می‌دانند (چوکا و وندنبرگ، ۱۹۹۷). بر این اساس توان پیش‌بینی مثبت تمام مقیاس‌های محور I (به جز اختلال استرس پس از ضربه) متوسط و خوب و تمام مقیاس‌های شخصیتی ضعیف برآورده شد.

توان تشخیص کل آزمون به‌طور کلی، خوب می‌باشد به‌طوری که بیشترین توان تشخیص کل مربوط به مقیاس شبه جسمی و اختلال وابستگی به الکل (۰/۹۷) و کمترین توان تشخیص کل مربوط به مقیاس شخصیت مرزی (۰/۷۷) محاسبه شد. همچنین توان پیش‌بینی منفی کل مقیاس‌های MCMII-III به میزان قابل قبولی بالا می‌باشد و در دامنه‌ای از ۰/۹۱ تا ۰/۹۹ قرار گرفت.

همچنین آزمون t مستقل بین میانگین‌های دو گروه بیمار و غیربیمار به عمل آمد و نتایج آن به‌طور کامل در جدول ۷، آورده شده است. براساس نتایج این جدول در تمام مقیاس‌ها بین دو گروه بیمار و غیربیمار با توجه به مقادیر t بدست آمده با درجه آزادی ۷۷۳ به اطمینان ۰/۹۹ تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول (۵) آزمون t مستقل بین میانگین مقیاس‌های MCMII-III در دو گروه غیربیمار و بیمار

شاخص‌های آماری گروه‌ها	تعداد (N)	میانگین	انحراف استاندارد	درجه آزادی	خطای استاندارد میانگین	t	df	sig
اسکیزوئید سالم	۳۱۱	۴/۸	۱۲/۴	۰/۲۷	۰/۲۲	۱۳/۷	۷۷۲	۰/۰۰
	۴۶۳	۷/۶	۴۶۳	۰/۲۹	۳/۹			
اجتنابی سالم	۳۱۱	۱۰/۲	۴۶۳	۰/۲۵	۵/۱۲	۱۱/۹	۷۷۲	۰/۰۰
	۴۶۳	۵/۷	۴۶۳	۰/۳۵	۶/۳			
افسرده سالم	۳۱۱	۱۳/۴	۴۶۳	۰/۳۱	۵/۶	۱۳/۱	۷۷۲	۰/۰۰
	۷/۲							

ادامه جدول (۵)

شاخص‌های آماری گروه‌ها	تعداد (N)	میانگین استاندارد	خطای استاندارد درجه آزادی df	t sig
وابسته	۳۱۱	۱۲/۹	۰/۳	۷/۸ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۸/۷	۰/۲۴	۴/۳ ۰/۰۰۰
نمایشی	۳۱۱	۱۲/۴	۰/۲۶	۴/۵ ۷/۳ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۱۴/۹	۰/۲۴	۴/۲
خودشیقته	۳۱۱	۱۴/۷	۰/۲۸	۴/۹ ۱۳/۵ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۸/۳	۰/۲۳	۴/۱
ضداجتماعی	۳۱۱	۱۲	۰/۳۱	۵/۴ ۱۱/۶ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۷/۵	۰/۲۳	۴/۱
سادیستیک	۳۱۱	۱۳/۶	۰/۳۵	۶/۱ ۱۰/۴ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۸/۹	۰/۲۸	۵
وسواسی	۳۱۱	۱۳/۷	۰/۲۶	۴/۶ ۱۱/۳ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۹/۶	۰/۲۱	۳/۸
منفی‌گرا	۳۱۱	۱۴/۹	۰/۳۲	۵/۷ ۱۳/۶ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۸/۸	۰/۳۱	۵/۵
خدآزار	۳۱۱	۱۰/۹	۰/۲۹	۵/۱ ۱۳/۷ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۶	۰/۲۰	۳/۶
اسکیزوتاپیال	۳۱۱	۱۲	۰/۳۸	۶/۶ ۱۳/۶ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۵/۵	۰/۲۹	۵/۱
مرزی	۳۱۱	۱۲/۷	۰/۳۶	۶/۴ ۱۳/۱ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۶/۶	۰/۲۹	۵/۱
پارانوئید	۳۱۱	۱۳/۲	۰/۳۲	۵/۷ ۱۲/۹ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۷/۸	۰/۲۷	۴/۸
اضطراب	۳۱۱	۱۰/۲	۰/۲۹	۵/۱ ۱۲/۹ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۵/۳	۰/۲۵	۴/۴
شه جسمی	۳۱۱	۹	۰/۲۶	۴/۶ ۱۴/۸ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۴	۰/۲۱	۳/۷
(مانیک) دوقطبی	۳۱۱	۸/۷	۰/۲۷	۴/۸ ۸/۵ ۰/۰۰۰
	۴۶۳	۵/۷	۰/۲۲	۴

(ادمه جدول ۵)

گروه‌ها	شاخص‌های آماری	تعداد (N)	میانگین استاندارد	انحراف میانگین استاندارد	خطای استاندارد میانگین	درجه آزادی df	t	sig
اسفرده خوبی سالم	بیمار	۳۱۱	۱۱/۲	۵/۶	۰/۳۲	۷۷۲	۱۶	۰/۰۰۰
	سالم	۴۶۳	۴/۸	۴/۵	۰/۲۵	۷۷۲		
واسستگی به الكل	بیمار	۳۱۱	۶/۹	۳/۷	۰/۲۱	۷۷۲	۹/۹	۰/۰۰۰
	سالم	۴۶۳	۴/۲	۲/۹	۰/۱۶	۷۷۲		
واسستگی داروئی	بیمار	۳۱۱	۷/۵	۵/۳	۰/۳	۷۷۲	۹/۳	۰/۰۰۰
	سالم	۴۶۳	۴/۳	۳/۱	۰/۱۷	۷۷۲		
PTSD	بیمار	۳۱۱	۱۰/۶	۵/۹	۰/۳۳	۷۷۲	۱۵	۰/۰۰۰
	سالم	۴۶۳	۴/۲	۴/۵	۰/۲۵	۷۷۲		
اختلال تفکر	بیمار	۳۱۱	۱۲	۵/۸	۰/۳۳	۷۷۲	۱۲/۱	۰/۰۰۰
	سالم	۴۶۳	۶/۷	۵/۲	۰/۲۹	۷۷۲		
اساسی	بیمار	۳۱۱	۱۱/۷	۶/۶	۰/۳۷	۷۷۲	۱۴/۴	۰/۰۰۰
	سالم	۴۶۳	۵	۵	۰/۲۸	۷۷۲		
اختلال هذیانی	بیمار	۳۱۱	۷/۴	۴/۵	۰/۲۶	۷۷۲	۱۱/۴	۰/۰۰۰
	سالم	۴۶۳	۳/۸	۳/۳	۰/۱۹	۷۷۲		

بحث و نتیجه‌گیری

تحلیل عامل با مؤلفه‌های اصلی و به دنبال آن چرخش واریماس، داده‌های حاصل از این پژوهش استخراج ۹ عامل را در پی داشت که عبارتند از: پریشانی هیجانی (۳۳ گوییه)، افکار انتساب به خود/فرافکنی پارانوئید (۱۴ گوییه)، اعتیاد به مواد (۶ گوییه)، الکلیسم (۵ گوییه)، عدم کنترل هیجانی/مشکلات بارداری (۴ گوییه)، نشخوار فکری (۵ گوییه)، اجتماع گرایی (۳ گوییه)، ترومما/ ضربه روانی (۳ گوییه) و انفعال (۳ گوییه). میلیون (۱۹۸۳) یک ساختار ۴ عاملی از پرسشنامه بالینی چندمحوری میلیون - ۱، شامل: ناسازگاری عمومی، رفتار و تفکر پارانوئید، رفتار اسکیزوئید و از هم گسیخته و مهار اجتماعی/پرخاشگری گزارش کرده است و برای پرسشنامه بالینی چندمحوری میلیون - ۲، میلیون (۱۹۸۷) یک ساختار هشت عاملی گزارش می‌کند اما آنها را نامگذاری نکرده است.

چوکا و وندنبرگ (۱۹۹۷) این عوامل را اینچنین نامگذاری کردند: ناسازگاری عمومی، برون‌ریزی/خود اغماض‌گری، جسمی‌سازی مضطرب و افسردگ، وسوس دفاعی/هذیانی - پارانوئید، منفعل/پرخاشگر - سادیستیک، اختلالات اعتیادی، سایکوتیسم و تعارض خود و دیگران / تحریک‌پذیر.

در مورد پرسشنامه بالینی چند محوری میلون-۳، میلون تا کنون ساختار عاملی ارائه نکرده است. در حالی که کریگ^۱ و همکاران (۱۹۹۸) یک مطالعه تحلیل عاملی بر روی MCMII-III انجام داده‌اند. آنها یک راه حل (تعداد عوامل باقیمانده پس از تحلیل نتایج) ۳ عاملی در میان ۴۴۴ بیمار سرپایی یافته‌اند که این سه عامل را ناسازگاری عمومی، رفتار/تفکر پارانوئید به همراه تحریک گسیخته و برون‌ریزی ضد اجتماعی نامیده‌اند.

دوزویس^۲ (۱۹۹۹) در یک مطالعه ساختار عاملی مقیاس‌های اختلال شخصیت را با استفاده از ۴۸۷ آزمودنی بررسی کرده است و یک راه حل سه عاملی بدست آورده: افسردگی و بدینی، درون‌گرایی با هیجان خواهی و بزرگ‌منشی و کنترل و سرانجام، نظم و فرمانبرداری. در پژوهش حاضر با تحلیل مبتنی بر سؤال و با ملاک (۰/۴۰)، ۹ عامل بدست آمد، که نتیجه آن تقریباً مشابه عواملی است که قبلاً برای MCMII-I و MCMII-II بدست آمده بطوریکه عوامل پریشانی هیجانی، افکار پارانوئید، اعتیاد به مواد، انفعال و نشخوار فکری در مطالعات محققان دیگر حاصل شده است. نتایج مطالعات تحلیل عامل MCMII با توجه به حجم نمونه، جوامع بالینی متفاوت (بیماران بسترهای سرپایی، معتادان، مجرمان جنایی)، تحلیل مبتنی بر سؤال یا مبتنی بر عامل و مقدار ملاک استفاده شده (برخی ۰/۳۰ ولی اکثراً ۵/۰) یا حتی ۰/۶ را انتخاب کردن) تا حدودی متفاوت می‌باشد. تحلیل‌های مبتنی بر سؤال به طور قابل ملاحظه‌ای به عامل‌های بیشتری نسبت به تحلیل مبتنی بر عامل منجر می‌شود. همچنین مطالعات ساختار عاملی برای آزمون‌های میلون از ثبات مدل ساختاری و تئوری شخصیتی زیربنایی میلون حمایت کرد (چوکا و وندنبرگ، ۱۹۹۷).

علاوه بر تحلیل عاملی جهت بررسی روایی MCMII-III روایی تشخیصی آزمون با محاسبه خصیصه‌های عامل (توان پیش‌بینی مثبت، توان پیش‌بینی منفی، توان پیش‌بینی کل، حساسیت و ویژگی) و محاسبه تفاوت نمرات دو گروه غیربیمار و بیمار بدست آمد.

بهطور کلی توان پیش‌بینی مثبت در دامنه‌ای از (۷۰/۰ و بالاتر) خوب، (۶۹/۵۰-۵۰) متوسط و (زیر ۵۰) را ضعیف می‌دانند (چوکا و وندنبرگ، ۱۹۹۷). بر این اساس در این پژوهش توان پیش‌بینی مثبت تمام مقیاس‌های محور I (به جز اختلال استرس پس از ضربه) متوسط و خوب و تمام مقیاس‌های شخصیتی ضعیف برآورده شد.

توان تشخیص کل آزمون، بهطور کلی خوب می‌باشد و توان تشخیص منفی کل مقیاس‌های MCMII-III به میزان قابل قبولی مطلوب می‌باشد که در دامنه‌ای از (۹۱/۰-۹۹/۰) ثبت شد.

رتزلاف^۱ (۱۹۹۶)، به نقل از ریچارد روگرس و همکاران، (۱۹۹۹) توان پیش‌بینی مثبت (PPP) را برای مقیاس‌های شخصیتی MCMII-III با استفاده از داده‌های میلیون محاسبه کرد. متأسفانه، ارزش‌های PPP بهطور باورنکردنی برای اختلالات محور II پایین و در دامنه‌ای از ۰/۰۷ تا ۰/۳۲ با متوسط ۰/۱۸ و برای مقیاس‌های اختلالات محور I در دامنه‌ای از ۰/۱۵ تا ۰/۵۸ عنوان شد.

گیبرتینی^۲ و همکاران (۱۹۸۶) به نقل از چوکا و وندنبرگ (۱۹۹۷)، در مطالعه‌ای PPP مقیاس‌های MCMII-I را در دامنه‌ای از ۰/۰۸ تا ۰/۰۸۴ برآورد کردند.

میلیون در مطالعه هنجاریابی MCMII-II (۱۹۸۷) به نقل از چوکا و وندنبرگ (۱۹۹۷)، PPP مقیاس‌ها را در دامنه‌ای از ۰/۵۸ تا ۰/۸۰ قرار داد و NPP در دامنه‌ای از ۰/۰۹ تا ۰/۰۹۸ و توان تشخیص کلی مقیاس‌ها را در دامنه‌ای از ۰/۸۸ تا ۰/۹۷ گزارش کرد.

در مطالعه شریفی (۱۳۸۱) توان پیش‌بینی مثبت مقیاس‌ها در دامنه‌ای از ۰/۵۸ (اختلال شخصیت نمایشی) تا ۰/۸۳ (اختلال هذیانی) و توان پیش‌بینی منفی مقیاس‌ها از

۹۳/۰ (اختلال شخصیت منفی‌گرا) تا ۹۹/۰ (اختلال اضطراب) متغیر است. همچنین بیشترین توان تشخیص کل (۹۳/۰) مربوط به مقیاس اختلال استرس پس از ضربه (R) می‌باشد و کمترین توان تشخیص کل (۸۶/۰) مربوط به میاس افسرده‌خوبی (D) است.

براساس نتایج پژوهش حاضر و نتایج تحقیقات ذکر شده توان پیش‌بینی مشتب مقیاس‌های شخصیتی MCMII-III ضعیف و مقیاس‌های نشانگان بالینی متوسط محاسبه گردید. توان تشخیص منفی و توان تشخیص کل تمامی مقیاس‌ها نیز مطلوب و قابل قبول می‌باشد.

همچنین نتایج آزمون t مستقل بین دو گروه بیمار و غیربیمار (جدول ۷) حاکی از این است که پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون-۳ به خوبی توانست بین این دو گروه تمایز قابل شود.

لذا روایی پرسشنامه با استفاده از نتایج روش‌های فوق (تحلیل عاملی، محاسبه خصیصه‌های عامل و نتایج آزمون t) قابل قبول می‌باشد.

در بررسی پایایی به روش آزمون-بازآزمون به فاصله ۲ هفته، ضریب پایایی در گروه بیمار بین ۶۱/۰ (اختلال افسرده‌گی اساسی) و ۷۹/۳ (مقیاس اختلال استرس پس از ضربه) با متوسط ۶۹/۰ بدست آمد. در گروه غیربیمار نیز ضرایب پایایی بین ۷۹/۵ (اختلال وابستگی دارویی) و ۹۷/۲ (اختلال شخصیت افسرده) با متوسط ۸۹/۰ محاسبه گردید.

میلون (۱۹۹۴، به نقل از چوکا و وندنبرگ، ۱۹۹۷) همبستگی‌های آزمون-بازآزمون خوبی در گروه غیربیمار برای پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون-۳، گزارش کرد که در دامنه‌ای از ۸۲/۰ (مقیاس بدنمایی) تا ۹۶/۰ (مقیاس جسمانی شکل) قرار گرفت. کریگ (۱۹۹۹) عنوان کرد در مورد پایایی پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون-۳، ۵ مجموعه داده وجود دارد که فاصله بازآزمایی در این مطالعات از ۵ روز تا ۶ ماه است، برای مقیاس‌های اختلال شخصیت همبستگی‌های متوسطی از ۵۸/۰ تا ۹۳/۰ با متوسط ۷۸/۰

بدست آمده است. در مورد مقیاس‌های نشانگان بالینی همبستگی‌های متوسطی از $0/44$ تا $0/95$ با متوسط $0/80$ بدست آمد.

همچنین در مطالعه شریفی (۱۳۸۱)، به نقل از شریفی، (۱۳۸۶) همبستگی در گروه غیربیمار در دامنه‌ای از $0/82$ (اختلال هذیانی) تا $0/98$ (شخصیت اسکیزوئید) گزارش شده است. بطورکلی همانند تحقیقات گزارش شده (چوکا و وندنبرگ، ۱۹۹۷) ضریب پایایی بالا در گروه غیربیمار شواهد یکپارچه‌ای برای پایایی آزمون-بازآزمون مقیاس‌های پرسشنامه بالینی چندمحوری میلیون-۳ است. همچنین ضرایب برای این گروه بالا و نسبتاً همسان بودند یعنی مقیاس‌های شخصیتی بطور معناداری پایاتر از مقیاس‌های نشانگان بالینی نبودند.

چوکا و وندنبرگ (۱۹۹۷) معتقدند که مطالعات روی ثبات آزمون-بازآزمون پرسشنامه بالینی چندمحوری میلیون حمایتی جهت این ادعا فراهم کرد که ابزار به طور قابل اعتمادی هم وجود ویژگی‌های شخصیتی پایا و هم نشانه‌های بالینی گذرا را می‌سنجد. البته، جداول پایایی به جمعیت مطالعه شده، مدت زمان فاصله بین اولین و دومین اجرا، و زمان جلسات آزمون در اولین و دومین جلسه پذیرش، مراحل میانی یا زمان ترخص بستگی دارد.

ضریب پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ بین $0/885$ (اختلال افسردگی اساسی) تا $0/8429$ (مقیاس شخصیت وسوس) قرار گرفت که همسو با ضرایب آلفای گزارش شده توسط سازنده آزمون، میلیون می‌باشد. متوسط ضرایب آلفا ($0/7910$) و ضریب آلفای کل آزمون ($0/9649$) بدست آمد.

میلیون (۱۹۹۴)، به نقل از چوکا و وندنبرگ، (۱۹۹۷)، ضرایب آلفای پرسشنامه بالینی چندمحوری میلیون - ۳، را در دامنه‌ای از $0/66$ (مقیاس شخصیت وسوس) تا $0/90$ (مقیاس افسردگی اساسی) گزارش کرد.

در مطالعه شریفی (۱۳۸۱)، به نقل از شریفی، (۱۳۸۶) ضریب آلفای مقیاس‌های پرسشنامه در دامنه‌ای از ۰/۸۵ (وابستگی به الكل) تا ۰/۹۷ (اختلال استرسی پس از ضربه) بدست آمده است. بطور خلاصه، با توجه به نتایج بدست آمده از روش آزمون-بازآزمون و آلفای کرانباخ در پژوهش حاضر و با عنایت به نتایج تحقیقات و پژوهش‌های انجام شده توسط محققان دیگر، پرسشنامه بالینی چندمحوری میلیون-۳ از پایایی مطلوبی برخوردار است.

همان‌طور که ذکر گردید نتایج این پژوهش در راستای بررسی‌های ارائه شده، گویایی ویژگی‌های روانسنجی مطلوب پرسشنامه بالینی چندمحوری میلیون-۳ برای استفاده جهت بیماران مبتلا به اختلالات روانپردازی می‌باشد. پژوهش حاضر به بررسی ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه با استفاده از روش‌های کلاسیک اندازه‌گیری پرداخته است، لذا با توجه به اهمیت بالای این پرسشنامه پیشنهاد می‌گردد پژوهش‌هایی با استفاده از نظریات جدید اندازه‌گیری (IRT) در مورد این آزمون انجام شود. همچنین پیشنهاد می‌گردد به بررسی سبک‌های شخصیتی یا اختلالات شخصیتی همراه با اختلالات محور I پرداخته شود.

سپاسگزاری

در پایان از کلیه بیماران و پرسنل بیمارستان‌ها و سایر مراکز درمانی که ما را در جمع‌آوری داده‌های دقیق پژوهش یاری نمودند، قدردانی می‌شود.

۱۳۹۱/۰۴/۲۵

تاریخ دریافت نسخه اولیه مقاله:

۱۳۹۱/۰۹/۱۰

تاریخ دریافت نسخه نهایی مقاله:

۱۳۹۱/۱۲/۱۴

تاریخ پذیرش مقاله:

منابع

References

- آزاد، حسین (۱۳۷۸). آسیب‌شناسی روانی، تهران: بعثت.
- آناستازی، آن (۱۳۸۲). روان‌آزمایی، ترجمه محمدنقی براهنی، تهران: دانشگاه تهران.
- اتکینسون؛ هیلگارد (۱۳۸۵). زمینه روانشناسی، ترجمه محمدنقی براهنی و همکاران، تهران: رشد.
- افخم ابراهیمی، عزیزه؛ صالحی، منصور (۱۳۷۹). بررسی میزان توافق مصاحبه‌های بالینی و سازمان یافته با آزمون MCMI-II در تشخیص اختلال‌های شخصیت، *فصلنامه اندیشه و رفتار*، سال ششم، شماره ۳ و ۲، ۸۵-۷۹.
- خواجه موگمی، ناهید (۱۳۷۲). آماده‌سازی مقدماتی فرم فارسی پرسشنامه بالینی چندمحوری میلون-۲ (MCMI-II) در شهر تهران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، انتیتو روانپزشکی تهران.
- شریفی، علی‌اکبر (۱۳۸۶). راهنمای ام.سی.ام.آی (میلون ۳)، تهران: روان سنجی.
- گنجی، حمزه (۱۳۸۴). مبانی نظری و عملی آزمون‌های روانی، مشهد: آستان قدس رضوی.
- لانیون، ریچارد آی؛ گوداشتاین، لئونارد وی (۱۳۸۲). ارزیابی شخصیت، ترجمه سیامک نقشبندی، علی قربانی، حمیدرضا حسین شاهی برواتی، الهام ارجمند.
- مارنات، گری گرات (۱۳۸۴). راهنمای سنجش روانی (جلد اول)، ترجمه حسن پاشا شریفی و محمدرضا نیکخو، تهران: رشد.
- APA (American psychiatric Association). (1994), (1995), (2000). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, Washington.
- Briddick, Hande (2004). *An Examination of the Operational Indices of the Noncontent Scales In Detection of Content Nonresponsivity on the Millon Clinical Multiaxial Inventory*, Dissertation for the Degree of Doctoral of Philosoph, Kent State University.
- Choca, J.P., Shanley, L.A., Van Denbug, E. (1997). *Interpretive Guide to the Millon Clinical Multiaxial Inventory* (2nded), Washington, DC: American Psychology Association.
- Comer, Randolph (2001, 1999). *Abnormal Psychology*, Princeton University, Worth Publishers.

- Craig, R.J. (1999a). Overview and current status of the Millon Clinical Multiaxial Inventory, *Journal of Personality Assessment*, 72(3), 390-406.
- Craig, R. J. & Bivens, A. (1998). Factor Structure of the MCMI-III, *Journal of Personality Assessment*, 70, 190-196.
- Dolan, B; Evans, C. & Norton, K. (1995). *Multiple Axis-II Diagnosis of Personality Disorder*, Brit. J. Psychiat, 166. 107-112.
- Dozois, D.J., & Kelin, B.R. (1999). Factor Analysis of the MCMI-III on an Offender Population, from www.haworthpressinc.com.
- Drummond, R.J. (2004). *Appraisal Procedures for Counselors and Helping Professionals* (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson, Merrill Prentice Hall.
- Goldberg, L.R. (1971). *A Historical Survey of Personality Scales and Inventories*, In P. McReynolds (Ed.), Advances in Psychological Assessment, 293-337, Palo Alto, CA: Science and Behavioral Books.
- Hunt, M. (1993). *The Story of Psychology*, New York: Doubleday.
- Maher, B.A & Maher, W.B. (1994). Personality & Psychopathology: A Historical Perspective, *J. Abnorm. Psychol*, 103(1), 72-77.
- Millon, T., & Davis, R.D. (1994). Millon's Evolutionary Model of Normal and Abnormal Personalities: Theory and Measures, In S. Strack & M. Lorr (Eds.), *Differentiating Normal and Abnormal Personality*, 79-113, New York: Springer Publishing.
- Millon, T. (1983). *Millon Clinical Multiaxial Inventory Manual* (3rd ed.). Minneapolis, MN: National Computer System.
- Rogers, Richard; Randall, T. Salekin (1999). Validity of the Millon Clinical for Axis II Disorders, *Journal of Personality Assessment*, 73(2), 290-304.
- Thorndike, R.M. (1997). *Measurement and Evaluation in Psychology and Education* (6th ed.) Upper Saddle River, NJ: Merill, A Print of Prentice Hall.
- Widiger, T.A & Costa, P.T. (1994). Personality and Personality Disorder, *J. Abnorm Psychol*, 103(1)-78-91.
- Zaroff, Mark A. (2003). *Validity of the Symptom Assessment-45 in a Group of Mentally Disordered Offenders: Comparison with the Millon Clinical*

Multiaxial Inventory- III, Dissertation for the Degree of Doctor of Psychology, Central Michigan University.

Zimmeraman, M. (1994). Diagnostic Personality Fisorders Are View of Issues and Rsearch Methods, *Arch-Psychiat*, 51. 225-245.